

login:

 lozinka:

 Prijava
 Ne sjećam se lozinke

Inovacije u zdravstvenoj zaštiti

Savjetovanje djevojaka SMS-om o reproduktivnom zdravlju (Reproductive Health SMS Counselling)

Sandra Soldo Brkić

Služba za školsku medicinu Županijskog zavoda za javno zdravstvo Ličko-senjske županije

U Službi za školsku i sveučilišnu medicinu Zavoda za javno zdravstvo Ličko-senjske županije od 1998. godine u Gospiću djeluje savjetovanište koje pruža individualni savjetovanišni rad s učenicima, mladima, studentima i roditeljima u rješavanju problema učenja, školskog neuspjeha, reproduktivnog zdravlja, životnih navika, skrbi o djeci i mladima s kroničnim poremećajima zdravlja, psihofizičkim poteškoćama i rizicima po zdravlje. Rad uključuje konzultacije s profesorima i stručnim suradnicima škola.

Ličko-senjska županija je najveća po površini područja među županijama (15.350 km²) s pretežito ruralnim stanovništvom. S obzirom na veličinu područja škole su zabačene i raspršene po cijeloj županiji s puno područnih škola što otežava našu češću prisutnost. Do mnogih škola teško se dolazi ne samo zbog udaljenosti nego i klimatskih uvjeta, naročito zimi kad su zbog snijega mnogi putovi zatvoreni. Dva školska tima skrbe za 6.050 učenika i studenata.

Savjetovanište je smješteno u Gospiću i nije jednako dostupno svim učenicima i mladima s područja cijele županije, iako se uvijek nastoji da se savjetovanišni rad obavlja gdje god se javi potreba. Kako bi se poboljšala dostupnost pružanja informacije mladima i studentima, a s druge strane iskoristile nove tehnologije komuniciranja jeftine i dostupne gotovo svima (mobitel - danas ga ima gotovo svaki učenik/student u toj dobi).

2007. godine je pokrenuto sms savjetovanište kao dio zdravstvenog odgoja i Johnsonog projekta. Svi učenici srednjih škola i studenti obaviješteni su o pokretanju sms savjetovaništa, objašnjeno je kako djeluje, ponuđena im je mogućnost postavljanja bilo kojeg pitanja koje ih zanima, posebno iz područja reproduktivnog zdravlja. Svima je podijeljen broj na koji mogu poslati sms, a posebno je naglašeno da se ne moraju predstaviti i da se neće provjeravati broj s kojega zovu.

Sms savjetovanište djeluje tako da na sms-om poslano pitanje od strane učenice/učenika ili studentice/studenta specijalist školske medicine preko sms-a odgovara na pitanje. Prednost sms savjetovaništa je:

- Laka dostupnost za sve u bilo koje vrijeme;
- Anonimnost (koja je bitna za tu dob);
- Mali troškovi (visoka efikasnost zdravstvene usluge);
- Postavljanje pitanja bez straha, srama i stigmatizacije.

Adolescenti u toj dobi vrlo često imaju puno pitanja, ali ne žele ili im je nelagodno obratiti se odraslima. I nakon predavanja u školi neugodno im je postaviti pitanja ispred svojih vršnjaka. Najveći broj sms pitanja stizalo je nakon predavanja u okviru zdravstvenog odgoja, koji je držao član tima školske medicine.

U naših tri godine iskustva nikada nije bilo zloupotrebe sms broja. Upiti su vrlo pristojno formulirani, počinju s pozdravom, zahvaljuju se, a neki se izvinjavaju na smetnji. Od kada djeluje sms savjetovanište primljeno je 53 sms pitanja koje su postavile većinom djevojke (jedan upit je imao mladić za svoju curu!) vezano uz reproduktivno zdravlje (moguća trudnoća, spolno prenosive bolesti, kontracepcija, menstrualni ciklus). Na jedno pitanje se izmjenjuje obično 6-8 poruka. Sms savjetovanje je trajalo uglavnom do sat vremena, a u par slučajeva kroz 2 dana. Sedamnaest djevojaka je upućeno dalje ginekologu, a troje liječniku opće prakse. Dvije djevojke su se naknadno javile i zahvalile na pomoći. U većini slučajeva nemamo povratnih informacija.

Kod sms savjetovanja daju se jasne informacije i upute. Po potrebi preporuča se obrada kod ginekologa, nadležnog liječnika ili drugog specijalista. Svakom se savjetuje da se naknadno jave ukoliko imaju još pitanja, nedoumice ili problem nisu riješili.

Osim odgovora i pomoći osobi s pitanjem, što je i glavna svrha i cilj postojanja savjetovaništa, na temelju sms pitanja dobivamo uvid o potrebama mladih pri kojem se stvara temelj naših budućih predavanja i drugih zdravstveno odgojnih akcija i daljnji kvalitetniji rad. Da bi se još više unaprijedio takav oblik rada, u izradi je letak za roditelje i učenike sa sažetkom informacija i preporukama od školskog liječnika i plakat koji će biti jasno istaknut u svim školama.

Kao školski liječnici vrlo smo zadovoljni, jer smo našli način da pružamo pomoć učenicima i studentima u našoj županiji i da budemo dostupni svima njima.